

Vladimír Ganaj
MIX

PULIB (Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity), 17. novembra 1, 080 01 Prešov

24/4/ - 30/6/23

Výstava predstavuje výber diel na plátne a papieri autora programovo tvoriaceho v médiách maľby a kresby. Tematicky sa konzistentne objavujú motívy figúry, zátišia a prírodných scenérií, kde autorský rukopis subtilne zjednocuje výtvarný výraz. Metóda je aktualizáciou modernistického umeleckého gesta. Ganajova tvorba je rozkročená v dichotómií človeka a priestoru ako samotná povaha bytia. Ontológia materializmu objektu skúmania sa prepisuje do gesta záznamu – v maľbe je to pastózna stopa, v kresbe práca so svetlom a vzdušnosťou linky. Figurálne a portrétné motívy s výraznou telesnosťou nadväzujú na zobrazovanie charakterových portrétov, aké v našom kultúrnom priestore zachytávali Messerschmidt, Martinček či Hanák. Zdôrazňuje výrazné črty identifikácií a hoci sú neidentické, akcentujú naratív temperamentu a vnútornej emocionality. Obdobne maľby krajiny sú psychologickým záznamom pocitu, ktorý autor nadobúda s miestom – otláča jeho hĺbku cez pôsobenie farieb (teplo, svetlo, útulnosť) v abstrahovanom až abstraktnom geste. Spoločným faktorom je Ganajova schopnosť sústredeného divania sa. Hĺbka ponoru s cieľom pochopenia a vyjadrenia aktuálnej ľudskej kondície. Odmietnutie módnosti a povrchnosti. Zdanlivá banalita motívu vytesňuje ideologické či politické kontexty, dôležitý je detail - je možno prehliadnuteľný, elementárny, ale nikdy nie zanedbateľný. Človek je na svojom mieste, len jeho obraz nemusí byť totožný s videným. Vyššie naznačená intenciálna dichotómia človeka sa rovnako manifestuje v umelcovej metafyzike tvorby. Zrkadlí sa kontemplácia vs. meditácia. Teória objektov a afektov vracia do súčasnej estetiky vnímanie tvorivého aktu ako spodobovania objektu zvnútra navonok, introspektívny mysticismus „zamýšľaných objektov“. Viac prežitie, divanie sa, nie manifestácia ega tvorcu. Heideggerom sproblematicizovaný karteziánsky princíp uploaded. Oči rubľevovskej ikony, subtilne, transcendentné, dívajúce sa nadol.

K zemi, lebo z nej bola vymodelovaná humanita.

Adam Macko

Vladimír GANAJ (*1990, Prešov) je absolventom doktorandského štúdia na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, katedra Maľby, ateliér klasických maliarskych disciplín (prof. Ľudovít Hološka, akad. mal.) Pedagogicky pôsobí na Katedre výtvarnej výchovy a umenia, Inštitút hudobného a výtvarného umenia Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity. Žije a tvorí v Prešove.